

Omistajaohjauskeskusteluiden aloittaminen Oulunkaaren kuntayhtymän ja jäsenkuntien välillä

798/00.04.01/2019

KH 28.05.2019 § 167

Oulunkaaren kuntayhtymä järjestää sosiaali- ja terveyspalvelut viidelle omistajakunnalleen, lille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle ja Vaalalle. Lisäksi kuntayhtymä tuottaa tukipalveluja ja elinkeinojen kehittämispalveluja omistajakunnilleen. Kuntayhtymän budjetti on noin 124 miljoonaa, josta Pudasjärven kunnan osuus on noin 35 miljoonaa. Oulunkaaren perussopimus on hyväksytty Pudasjärven valtuustossa 16.12.2010 § 69 eikä siihen ole tehty muutoksia.

Kuntalain siirtymäsäännöksen 147 §:n mukaisesti kuntayhtymän perussopimus tulee saattaa 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain mukaiseksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Oulunkaaren hallintosääntö on uudistettu 30.5.2018 alkaen ja se tulee päivittää perussopimuksen muuttamisen yhteydessä. Kuntalain uudistuksen yhteydessä on korostettu sekä omistajaohjauksen että konserniohjauksen roolia. Kuntaliiton perussopimusmallissa on mm. erilliset säädösuositukset omistajaohjauksesta (kuntalaki 46 §) ja konserniohjeesta (kuntalaki 48 §). Kuntayhtymässä tehokas omistajaohjaus edellyttää omistajien yhteistä tavoitteiden määrittelyä ja kirkastamista.

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa niitä toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön tai muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Omistajaohjauksen keinoista voidaan sopia perussopimuksessa. Jäsenkunnan näkökulmasta kuntayhtymämuodossa toteutettu toiminta on kuntalain 6 §:ssä tarkoitettua kunnan toimintaa, jonka johtamiseen tulee jäsenkunnilla olla keinot. Kuntayhtymää johdetaan perussopimuksen mukaisesti. Jäsenkunnat päättävät kuntayhtymän toiminnasta perussopimuksessa ja tästä syystä perussopimukseen tulee ottaa määräyksiä, miten omistajapolitiikkaa hoidetaan.

Oulunkaaren kuntayhtymän ja jäsenkunnan välisessä vuosittain vahvistettavassa järjestämissopimuksessa käsitellään sopimuksen seurantaa. Vuoden 2019 järjestämissopimuksen 10 kohdan mukaan Oulunkaaren kuntayhtymässä on käytössä vuosikelloon pohjautuva laadun ja toiminnan seuranta-/arviointi-järjestelmä. Järjestämissopimuksen toteutumista tarkastellaan kuukausittaisen talousarvioseurannan yhteydessä sekä kolme kertaa vuodessa toteutettavalla laajemmalla osavuositarkastuksella talouden toteutumasta ja tuotetuista palveluista sekä ennusteella loppuvuoden palvelutuotannosta ja resurssitarpeesta. Osavuositarkastuksissa seurataan lisäksi mm. palvelutakuiden toteutumista, palvelujärjestelmän kehittymistä, palvelujen peittävyyttä, asiakaspalautetta ja omistajaohjauksen toteutumista. Lisäksi tilinpäätöksen yhteydessä toteutetaan laaja-alainen toiminnan arviointi. Järjestämissopimukseen liittyvät mahdolliset täsmennys- ja muutostarpeet huomioidaan

kuntaneuvotteluissa sekä seuraavan vuoden järjestämissopimusta ja talousarviota laadittaessa.

Sote- ja maakuntauudistuksen kariuduttua keväällä 2019 Oulunkaaren kuntayhtymä järjestää jäsenkuntiensa sosiaali- ja terveystaloudelliset resurssit.

Jäsenkuntien hallitusten puheenjohtajat ja kuntajohtajat ovat osana kuntayhtymän omistajaohjaussuunnittelua kokoontuneet ja nähneet omistajaohjauskeskustelun normaaliksi useimmissa kuntayhtymissä jo aikaisemmin vakiintuneeksi toimintatavaksi. Oulunkaaren kuntayhtymän omistajaohjaukseen liittyvä yhteistyömalli muotoutuu vuoden 2019 aikana.

Asian on valmistellut kaupunginjohtaja Tomi Timonen, puh. 050 4548230.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää:

Otetaan käyttöön säännölliset yhteiset omistajaohjauskeskustelut Oulunkaaren kuntayhtymän ja kuntayhtymän omistajakuntien välillä osana kuntayhtymän talouden ja toiminnan suunnittelua sekä Oulunkaaren kuntien välistä yhteistyön kehittämistä. Tarkempi yhteistyömalli muotoutuu vuoden 2019 - aikana kuntayhtymän perussopimuksen ja hallintosäännön uudistamisen yhteydessä. Valmistelun ollessa kesken nimetään omistajaohjauskokouksiin jäsenkunnista kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kuntajohtaja sekä kutsutaan Oulunkaaren kuntayhtymästä kuntayhtymän johtaja ja vastuualueiden johtajat sekä yhtymähallituksen puheenjohtaja.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.